

Παναγιώτης Μαυροειδής

Η **εικόνα** των προσφύγων είναι συγκλονιστική. Το ίδιο και το **μήνυμα** που θέλουν να στείλουν οι **ανθρωποφύλακες** της ΕΕ των φραχτών και του ΝΑΤΟ του πολέμου.

Να τι λένε σε όλους μας -και όχι μόνο στους πρόσφυγες των πολέμων τους και της ληστείας τους:

Δεν υπάρχει ο **τόπος σου** να ζήσεις, διότι θέλω να αρπάξω τους πόρους του και να ελέγξω τις διαδρομές.

Δεν υπάρχει **άλλος τόπος** να πας να ανασάνεις.

Δεν υπάρχει **μήτε δρόμος** να περπατήσεις.

Μόνη επιλογή να υπομένεις, να αναμένεις, να **προσαρμόζεσαι**, να συμφιλιώνεσαι με την αιχμαλωσία και την βασανιστική προσμονή του θανάτου. Σε ένα χωρόχρονο μουντό, επαναλαμβανόμενο, στη διάσταση του τίποτα, της έλλειψης νοήματος, της διαγραφής σχεδίων και προγραμματισμού για ένα καλύτερο μέλλον.

Αυτή η εικόνα και αυτό το φρικτό **μήνυμα**, σε μεγάλο βαθμό, αναπαριστούν το **ευρύτερο κοινωνικό, οικονομικό, αξιακό και πολιτιστικό πλαίσιο** του σημερινού **φονικού καπιταλισμού**.

Οι πολιτικοί απολογητές του νεοφιλελευθερισμού, μαζί και οι ενσωματωμένοι στην πολεμική αντεργατική εκστρατεία του κεφαλαίου διανοούμενοι και ...**στοχαστές της πεντάρας**, δεν ισχυρίζονται ότι ο καπιταλισμός είναι τέλειος, ούτε πλέον μπορούν να υποσχεθούν κάποιο λαμπρό μέλλον.

Αλλού εστιάζουν την προσοχή τους: Παρουσιάζουν το σύγχρονο κεφαλαιοκρατικό σύστημα ως κάτι **φυσικό**, οπωσδήποτε **αιώνιο**. Μιλούν για ένα ατελή μεν, αλλά **μη διορθώσιμο κόσμο**, που αποτελεί **τον καλύτερο δυνατό** που μπορεί να υπάρξει. Άλλωστε, τολμούν να λένε, «οι πρόσφυγες σε αυτόν τον κόσμο δε θέλουν να πάνε;»

Ο **κόσμος «της αγοράς»** που παραδέρνει στην κρίση του, για να αναγεννηθεί, «οφείλει» να καννιβαλίζει τον κόσμο της εργασίας, να αλέθει τους λαούς, αλλά και να τρώει τις δικές του σάρκες, την ίδια στιγμή που **παρουσιάζει το δικό του απόλυτο όριο και ολοκληρωτικό χαρακτήρα, ως τελευταία και έσχατη λέξη της ανθρώπινης ιστορίας**.

Με τον τρόπο αυτό ακυρώνεται η σφαίρα του δυναμικού, της **δυνατότητας**. Δολοφονείται μέσα στην κιμαδομηχανή του πραγματικού, της αμείλικτης δήθεν **πραγματικότητας** που «δεν αλλάζει».

Στήνουν ταυτόχρονα στο απόσπασμα την έννοια του **ιστορικού χρόνου**. Το **παρελθόν** καθίσταται ανεξερεύνητο μαύρο κουτί. Το **μέλλον**, συνεπώς και οι **προσδοκίες** και τα όνειρα, ερημοποιούνται. Μένει μόνο ένα αέναο υπαρκτό, πραγματικό και ζοφερό **παρόν**, που αναπαράγει τον εαυτό του.

Θέλουν να εξορίσουν από τη συζήτηση την ίδια τη συνειδητή **επίδραση του ανθρώπου στο γίνεσθαι και την ιστορική εξέλιξη**, την συλλογική επιλογή, την ίδια την έννοια της **πολιτικής** ως **μετασχηματισμού** της κοινωνικής ζωής.

Τα **σταυροδρόμια** έχουν διαγραφεί από τους χάρτες, έχουν μείνει αποκλειστικά οι «**μονόδρομοι**». Υπάρχει άραγε μεγαλύτερη έκφραση **ολοκληρωτισμού**;

Επιτομή της απόπειρας της κατάργησης της πολιτικής, η δήθεν **αδήριτη και αντικειμενική κυριαρχία της οικονομίας** και της καπιταλιστικής παγκοσμιοποιητικής πολτοποίησης επί της πολιτικής επιλογής των κοινωνιών.

Ο **μονοθεϊσμός της** -πάντα άορατης ώστε να μη μπορεί κανείς να τη στοχεύσει- **αγοράς**, ηγεμονεύει και **ασχημονεί** πάνω στην ποταπότητα των κοινωνικών αναγκών που παρουσιάζονται ως κατάλοιπα του παρελθόντος.

Στο πλαίσιο αυτό, σε αυτήν την θεώρηση, ποιος είναι άραγε ο ρόλος της πολιτικής πάλης και ειδικότερα ποια η φυσιογνωμία των πολιτικών ρευμάτων;

Η **σύγκλιση** στις βασικές αυτές αφετηρίες των συστημικών προσεγγίσεων για την

αιωνιότητα του καπιταλισμού και της αγοράς, τουλάχιστον σε ότι αφορά το «σκαρί» της κοινωνικής εξέλιξης και η αναζήτηση των διαφορών αποκλειστικά στο **πεδίο της διαχείρισης**, είναι που κάνει να **μοιάζουν τόσο πολύ μεταξύ τους** τα νεοσυντηρητικά, σοσιαλδημοκρατικά και αριστερο-ρεφορμιστικά κόμματα παλιάς και νέας κοπής. Συνωστίζονται σε ρόλο πρεσβευτών διαφόρων βελτιωτικών εκδοχών του παρόντος, την ίδια στιγμή που λαιδορούν την πάλη για την ανατροπή του ως μελλοντολογική φαντασιοκοπία.

Θυμίζει αυτό το **βιομηχανικό σχεδιασμό**, όπου τα ίδια κατά βάση **αυτοκίνητα**, στην αγωνιώδη προσπάθεια να διατηρηθεί το καταναλωτικό ενδιαφέρον, ενώ παράγονται στη βάση δυο τριών βασικών σταθερών και ταυτόσημων **«πλατφορμών»**, διαφοροποιούνται στα accessories, κοινώς στα διάφορες χαριτωμενιές της εμφάνισης και της «άνεσης», που «κάνουν τη διαφορά» ή και την «επανάσταση».

Η ανάδειξη όμως διαφορών και αρετών μέσω της διαχείρισης, έχει την “αδυναμία” να προϋποθέτει **κυβέρνηση**. Η μη συμμετοχή σε αυτήν θεωρείται, πάντα στο πλαίσιο αυτής της σκέψης, ως **συνώνυμο της πολιτικής αχρηστίας**. Η κυβερνητική διαχείριση του παρόντος πλαισίου αναδεικνύεται ως το φυσικό πεδίο συνάντησης, απόδειξης χρησιμότητας, αλλά και ταυτόχρονα το μίξερ της οριστικής αστικοποίησης και εκφυλισμού στο οποίο τελικά κατακρεουργούνται όσοι θέλουν να το παίζουν και «δήθεν» εναλλακτικοί.

Είναι σημαντικό να εστιάσουμε στη **διχοτομία εναλλακτικής και διαχείρισης**.

Καμία από τις **κοινωνικές επαναστάσεις** δεν προέκυψε απλά ως προέκταση της όξυνσης των κοινωνικών προβλημάτων, ούτε μόνο λόγω των αποκαλύψεων και καταγγελιών των εκάστοτε επαναστατών για αυτά. Αν ήταν έτσι, η σημερινή αβυσσαλέα κοινωνική ανισότητα, η μαζική ανεργία, η ακραία φτώχεια, ο πόλεμος, η περιβαλλοντική υποβάθμιση, η έλλειψη νοήματος ζωής, «θα αρκούσαν για δέκα γαλλικές και άλλες τόσες ρωσικές επαναστάσεις», όπως το διατυπώνει ένας Ιταλός στοχαστής.

Αν εμπεδωθεί η αίσθηση σε κάποιον ότι είναι **εντός ενός σιδερένιου κλουβιού που δεν σπάζει**, αργά ή γρήγορα θα σταματήσει να κινείται ή να φωνάζει, έχοντας πειστεί ότι οι προσπάθειες είναι μάταιες και το μόνο αποτέλεσμα το άσκοπο μάτωμά του.

Όχι αποκλειστική, αλλά εξαιρετικά σημαντική προϋπόθεση για την επαναστατική δράση, είναι η **ανίχνευση των δυνατοτήτων**, η πεποίθηση και όσο γίνεται τεκμηρίωση ότι εκτός από το ανυπόφορο **εδώ** και ζοφερό **τώρα**, υπάρχει ένας **άλλος χρόνος** και **μετασηματισμένος τόπος**, όπου όλα μπορεί να είναι **καλύτερα και αλλιώς**. Ότι έξω από

το σπήλαιο και το σκοτάδι, υπάρχει η έξοδος και το φως του ήλιου.

Αυτή η προσέγγιση είναι που **νοηματοδοτεί** διαφορετικά στον **παρόντα χρόνο** τη δράση μέσα σε αυτόν, με στόχο ένα καλύτερο μέλλον.

Η **κομμουνιστική κοσμοθεωρητική προσέγγιση**, έδωσε **υλική διάσταση** στην κινητήρια ουτοπική σκέψη. Ανίχνευσε τις αντικειμενικές δυνατότητες και υποκειμενικές προϋποθέσεις της δράσης με βάση τα υλικά συμφέροντα για μια άλλη κοινωνία και ζωή. Διεκδίκησε τη **νίκη της δυνατότητας πάνω στην στασιμότητα της υπάρχουσας πραγματικότητας**, άρα και το δικαίωμα επιλογής και επιβολής της εργατικής τάξης και της ευρύτερης κοινωνικής πλειοψηφίας, δηλαδή το **δικαίωμα και το καθήκον της επανάστασης** ως **πυρήνα** της ιστορικής πολιτικής δράσης του εργατικού κινήματος.

Που βρισκόμαστε ως προς αυτό σήμερα;

Είναι σημαντικό να εντοπίσουμε το **δίδυμο αδελφό** της καταιγιστικής επίθεσης για δραστική αλλαγή του κοινωνικού ταξικού συσχετισμού δύναμης σε βάρος του κόσμου της εργασίας και των κατακτήσεων όλων των προηγούμενων κοινωνικών επαναστάσεων. Πρόκειται για την ιδεολογική και πολιτική επιδίωξη **να κατανοηθεί η εποχή μας ως μια αντι-ουτοπική εποχή**, στην οποία δεν υπάρχει εναλλακτική, **δε χωρούν συνεπώς επαναστάσεις**.

Πριν βιαστούμε να απαντήσουμε ποια είναι η πιο σημαντική από τις δύο αυτές πλευρές, ας θυμηθούμε ότι το τέταρτο του φεγγαριού φαίνεται ελλειμματικό, παρότι πανέμορφο, ακριβώς επειδή υπάρχει η μαγεία της πανσελήνου και η αναπαράστασή της που πάντα αχνοφαίνεται ή κανείς τη φαντάζεται με απόλυτη σιγουριά.

Η επαναστατική κομμουνιστική δράση, μα και η άμεση αντίσταση στην καπιταλιστική βαρβαρότητα, προϋποθέτει και ταυτόχρονα τροφοδοτείται από τη διαρκή **ανάδειξη της απόστασης από το πώς είναι τα πράγματα και του πώς θα μπορούσαν να είναι**.

Ποιο είναι αυτό που θέλουμε να επισημάνουμε;

Είτε μιλάμε για τη μάχη για τον κομμουνισμό και την άλλη ζωή, είτε αναφερόμαστε στην πάλη για τον άλλο δρόμο της αντικαπιταλιστικής ανατροπής, είτε απαντάμε απλά στο ερώτημα τι θα γίνει μετά από μια έξοδο από την ΕΕ, όλα τούτα, δεν αποτελούν γραμμική πορεία κατακτήσεων σε μια πορεία τυφλή, ούτε αποτέλεσμα σταδιακής γραμμικής ανόδου της συνείδησης που θα τα ανακαλύψει όλα σε κάποιο

φανταστικό εξελικτικό της τέρμα.

Αντίθετα, απαιτείται ταυτόχρονα, η **προεικόνιση**, η τεκμηρίωση, η σκιαγράφηση και μαχητική υπεράσπιση του άλλου δρόμου, της άλλης ζωής, μαζί και μιας νέας κομμουνιστικής απάντησης στα οικουμενικά προβλήματα της ανθρωπότητας, **ως στοιχείο της σημερινής πολιτικής και κοινωνικής πάλης.**

Χρειαζόμαστε μια νέα προσέγγιση για την **χειραφέτηση της εργασίας**, τη διπλή απελευθέρωση του **χρόνου** (μείωση χρόνου εργασίας, αλλαγή νοήματος ελεύθερου χρόνου), της **δημοκρατίας**, του κοινωνικού **πολιτισμού**, της **οικολογίας** και της ειρηνικής **συνύπαρξης εθνών και λαών**, έξω από το στείρο οικονομισμό της άμεσης επιβίωσης και την ιδεολογική δικτατορία της **ακατάσχετης παροντολογίας.**

Η βάση της πολιτικής κρίσης της παραδοσιακής ρεφορμιστικής αριστεράς σε όλες τις εκδοχές, (μαζί και η αστάθεια και η αδυναμία σε όλες τις απόπειρες ανάσχεσής της από τα αριστερά), βρίσκεται ακριβώς στην εγκατάλειψη (ή αδύναμη και ασταθή προσέγγιση) του μετασχηματιστικού επαναστατικού σκοπού ως **κατευθυντήριου** οδηγού στην παροντική πολιτική παρέμβαση.

Στην **κυρίαρχη εκδοχή** της ηττημένης ιστορικά συστημικής αριστεράς, «**όλα είναι δρόμος**» διαδοχικών ανακαλύψεων κρυφών μυστικών. Στην καλύτερη περίπτωση πρόκειται για μια **ρηξιακή λογική** διάρκειας **χωρίς** το ...φόβητρο της επανάστασης ως **συνολική ρήξη**. Χιλιοπαιγμένο δραματικό έργο, με πρόσφατη πράξη αυτή του ΣΥΡΙΖΑ.

Στην **μειοψηφική παραλλαγή** του κομμουνιστικού ρεφορμισμού αλλά ΚΚΕ (και όχι μόνο), αναζητείται φανταστικά και μεταφυσικά ένας **απώτατος σκοπός χωρίς επαναστατικό δρόμο** πολιτικών στόχων και μετασχηματισμών στη συνείδηση μέσα από την ανατρεπτική πάλη. Χωρίς τελικά επανάσταση, αλλά μέσω διαφωτιστικής κομματικής επιφοίτησης ή συνδικαλιστικού σημειωτόν. Με σκιαγράφηση μάλιστα του σκοπού έτσι που μάλλον περιγράφει όχι την άνοδο αλλά τον εκφυλισμό της επαναστατικής απόπειρας στην Ανατολική Ευρώπη.

Δε χρειαζόμαστε μια κομμουνιστική «αναφορά» ως **αφηρημένο όραμα** ή «υπόθεση» και «ενδεχόμενο». Ούτε ως κατασκευή **ταυτότητας** στο ράφι για κάποιο ακαθόριστο μέλλον, ούτε πολύ περισσότερο ως **άλλοθι** για μια δεξιά πολιτική γραμμή στο σήμερα.

Το ζητούμενο είναι διαφορετικό: Το σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα, **η στρατηγική**

της επανάστασης και η τακτική που την υπηρετεί, ορίζουν, σηματοδοτούν και τελικά θέτουν τα κριτήρια, τον **πυρήνα** της πολιτικής γραμμής και παρέμβασης της κομμουνιστικής αριστεράς και του εργατικού κινήματος.

Όχι με τρόπο που να περιορίζει (μέσω της ταύτισης) την προσπάθεια **μετάβασης** και ανύψωσης από τη σημερινή συνείδηση στην κατανόηση της επαναστατικής αναγκαιότητας και δυνατότητας, αλλά με έγνοια στο πως θα αποκτά σφρίγος και συνεκτικότητα, με την **καθολικότητα** και την έλξη της συνολικής προοπτικής.

Δεν είναι εύκολη μια νέα πορεία.

Έχει πίσω της το **βάρος της ήττας του ιστορικού κομμουνιστικού κινήματος**, για λόγους που δεν σχετίζονται μόνο με τον αντίπαλο, ούτε αποκλειστικά με προδοσίες.

Είναι σημαντικό όμως να δούμε τις δυνατότητες, να δεσμευτούμε από την αναγκαιότητα και να κινηθούμε προς την **αναβάθμιση του στρατηγικού προγραμματικού λόγου για την κομμουνιστική απελευθέρωση**, αντιστεκόμενοι στη λοιδορία περί δήθεν φυγής από το παρόν.

Να εντοπίσουμε την κύρια πλευρά της ανεπάρκειας της κομμουνιστικής αριστεράς. Μια διπλή διαφοροποίηση του στυλ “ούτε αριστερισμός/κινηματισμός/φυγομαχία, ούτε ρεφορμισμός/κοινοβουλευτισμός/ενσωμάτωση”, είναι μόνο τυπικά σωστή, αλλά τελικά πολιτικά λαθεμένη και αποπροσανατολιστική. Οι αριστερίστικες καρικατούρες, αποτελούν σπασμωδικούς αντίλαλους και γελοιογραφίες της βασικής τάσης ενσωμάτωσης στην αριστερά και εγκατάλειψης της επαναστατικής κομμουνιστικής στρατηγικής και με αυτή θα πρέπει να αναμετρηθούμε στα ίσα.

Να δούμε σωστά την εποχή μας, ως εποχή ενός επιθετικού υπερ-καπιταλιστικού προγράμματος αναδιαρθρώσεων βασισμένου στην εθνική και υπερεθνική ιμπεριαλιστική βία. Αναζητώντας τη λεγόμενη «άμεση» απάντηση ακριβώς **στην μετατροπή της ταξικής σφαγής χωρίς έλεος και τέλος, σε ταξική πάλη, συγκροτώντας ένα αντίπαλο εργατικό αντικαπιταλιστικό μέτωπο.** Μόνο ένας τέτοιος πόλος μπορεί να αποτελέσει άξονα αναφοράς για την απάντηση σε όλο το πλέγμα των σημερινών αντιθέσεων, στα θέματα δημοκρατίας, αντιπολεμικής πάλης, λαϊκής κυριαρχίας και εθνικού αυτοκαθορισμού, οικολογίας, ρατσισμού ή ισοτιμίας των φύλων.

Υπάρχουν και άλλες πλευρές συζήτησης, όχι λιγότερο σημαντικές.

Κανένας πόλεμος δεν κερδήθηκε ποτέ με χρήση των χαρτών και των κωδίκων του εχθρού. Αυτό θέτει συνολικά ζήτημα όχι μόνο κομμουνιστικού στόχου, αλλά και άλλου πολιτισμού, αισθητικής, κουλτούρας, πολιτικής και θεωρητικής **γλώσσας**.

Κρισιμότερο ίσως όλων το **θέμα του υποκειμένου** της επανάστασης και της νέας κομμουνιστικής προοπτικής. Αναγκαίος και ταυτόχρονα δύσκολος ο στόχος για ένα **ανασυγκροτημένο εργατικό κίνημα**, ισχυρό **αντικαπιταλιστικό μέτωπο της αριστεράς**, μα και για ένα **σύγχρονο κομμουνιστικό κόμμα και πρόγραμμα**.

Σύνθετες οι προϋποθέσεις για αυτό. Ας εντοπίσουμε εδώ μία μόνο από τις αναγκαίες αφετηρίες.

Όπως ο **κοινωνικός πολιτισμός**, παρά τις αναρίθμητες και ανεπανάληπτες ατομικές δημιουργίες, μπορεί να υπάρξει τελικά μόνο **ως πληθυντικός**, έτσι και μια σύγχρονη επαναστατική οργάνωση ή μέτωπο δε μπορεί παρά να οικοδομείται πάνω σε ένα πολύχρωμο μεν, αλλά βαρύ, ακριβό **ΕΜΕΙΣ**, με υπέρβαση του βασιλείου των εγωισμών, ατομισμών, φραξιονισμών, παραγοντισμών και απολίτικων οργανωτικών διαγκωνισμών.

Πηγή: narnet.gr